

Erik Hoogendoorn, Corik Geurts, Eddie Bouwmeester en André Hillebrand.

Een goede boomverzorgger heeft altijd werk!

Het bomenvak is veel concreter geworden en door ETW ook veel uniformer

In mei deden zo'n 70 jongens van de Heliconopleiding boomverzorging in Apeldoorn en Eindhoven hun proeve van bekwaamheid als vakbekwaam boomverzorgger. Dit schoolexamen is voor de meesten een mooi opstapje naar het ETW-examen, een maand later. Dit jaar is de locatie in Apeldoorn het Mheenpark.

Auteur: Sylvia de Witt

6 min. leestijd

ACTUEEL

nen uit het noorden van het land moeten straks een half uurtje verder rijden.'

Gecommitteerde van opdrachtgeverskant

Dit jaar zijn er in Apeldoorn 47 examenkandidaten uit twee klassen. Volgend jaar zal dit aantal ongeveer hetzelfde zijn, denkt Hillebrand. 'We hebben bijna honderd leerlingen en de aanmeldingen voor volgend jaar zijn ook weer voldoende om te kunnen starten met een volle klas van zo'n vijftwintig leerlingen.'

Dagelijks worden er vier leerlingen geëxamineerd. Er is een nauwe samenwerking met Helicon Eindhoven. Coördinator-treeworker Corik Geurts van Helicon Eindhoven neemt de examens in Apeldoorn af, samen met de gecommitteerde Eddie Bouwmeester van Bouwmeester Boomverzorging en Erik Hogendoorn van Hogendoorn Boom Totaal. Peter Huizingveld van de gemeente Apeldoorn is eveneens gecommitteerde, alleen is hij er vandaag niet bij.

Hillebrand: 'We werken dit jaar met gecommitteerden uit het bedrijfsleven en een gecommitteerde van de opdrachtgeverskant. De aannemerskant is altijd goed vertegenwoordigd, maar juist de opdrachtgeverskant wil ik er ook bij betrekken, want dat is de groep die om ETW'ers vraagt.'

Carrièrswitchers

Het opleidingstraject van Helicon wordt gebruikt om op het niveau van een ETW'er te komen, vertelt Hillebrand. 'Wij zeggen altijd: het schoolexamen is

de generale repetitie, maar je moet dit natuurlijk ook doen om je mbo niveau-3 diploma te behalen. De feedback uit het schoolexamen nemen we mee naar de examentraining. De groep die vorige week examen deed, heeft nu examentraining waarbij nog even de puntjes op de i worden gezet. Onze bevindingen van het examen nemen we mee in de examentraining. Als ze deze examentraining hebben gedaan, zijn ze eigenlijk klaar voor het ETW-examen.'

Zo'n twintig procent van de leerlingen bestaat uit carrièrswitchers en die zijn volgens Hillebrand vaak heel gedreven. 'Dat varieert van metselaars tot docenten Engels. Voor hen is deze opleiding een heel bewuste keuze. Een basisvoorwaarde is wel dat ook zij een baan hebben bij een bedrijf dat zich bezighoudt met boomverzorging. Er is veel vraag naar boomverzorgers, zeker naar European treeworkers. De vraag naar ETW'ers is nog steeds groter dan het aanbod. Een goede boomverzorgster heeft eigenlijk altijd werk.'

Grijs gebied

Hillebrand is inmiddels al vijftwintig jaar docent bij Helicon. Hij is zelf ook European treeworker en in mei van dit jaar behaalde hij eveneens zijn European treetechnician-certificaat. Door de jaren heen zag hij de ontwikkelingen die het vak doormaakte. Zo is het vak van boomverzorgster in zijn ogen veralgemeniseerd. 'Veel hoveniersbedrijven doen er nu ook boomverzorging bij en ook zijn er veel zzp'ers werkzaam in de boomverzorging. Vroeger was het een ontzettend grijs gebied; ieder

Dit was echter de laatste keer dat er in Apeldoorn schoolexamens werden afgenomen. De opleiding boomverzorging van Helicon Apeldoorn verhuist dit jaar, samen met de opleiding bos- en natuurbeheer en de opleiding European treeworker, naar de Heliconopleiding in Velp. 'Zowel in Apeldoorn als Velp werden de klassen wat kleiner. Daarom werd besloten om de handen ineen te slaan', verduidelijkt docent André Hillebrand deze beslissing. 'Apeldoorn is een mooie locatie, maar ook de omgeving van Velp heeft veel te bieden op het gebied van bomen. Er zijn prachtige stadsparken en veel landgoederen. En in de tuin van Larenstein, de sortimentstuin, kun je voor school fantastisch mooie opdrachten doen. Voor jongens uit het westen van het land maakt het niet zoveel uit of ze naar Velp of Apeldoorn moeten rijden, maar dege-

Tegelijkertijd gaf André Hillebrand in het park ook een praktijkles voor tweedejaars leerlingen van Helicon.

Jan Bouwman tijdens het onderdeel Klimmen.

Corik Geurts en Pim Poldervaart bij het onderdeel Planten en Verplanten.

een deed zijn best, maar het was niet altijd gebaseerd op wetenschap. Tegenwoordig is alles echter goed onderbouwd. Het Stadsbomenvademecum is de basis voor iedereen en er is het Handboek Bomen.'

Het werk is concreter geworden, vindt hij, en ETW heeft veel uniformiteit gebracht. En de ETW'er staat niet stil, want het puntensysteem om ETW'er

te kunnen blijven is continu in ontwikkeling. Hillebrand: 'Er zijn ziektes bij gekomen waar dertig jaar geleden helemaal geen sprake van was. Destijds was de iepziekte een hot item; nu hebben we de kastanjabloedingsziekte en de essentaksterfte. Een goede ETW'er is besmet met het bomenvirus.'

De lat ligt op hetzelfde niveau

Dit jaar vindt het schoolexamen plaats in het Mheenpark, dat een belangrijk onderdeel vormt van de ecologische groenstructuur van Apeldoorn en een grote soortenrijkdom aan bomen heeft. Hillebrand probeert iedere keer weer een andere interessante locatie te vinden, die ook voor de examinatoren weer nieuw is. Coördinator-treeworker Corik Geurts van Helicon Eindhoven neemt de examens af en de geëxamineerden kijken hoe de jongens het in vaktechnisch opzicht doen. Geëxamineerde Eddie Bouwmeester is een ETW'er van het eerste uur. Hij werd in het jaar 2000 geëxamineerd door IPC en volgens hem is het ETW-examen nog exact gelijk. 'De lat ligt nog op hetzelfde niveau. Er stromen nu ook jongens vanuit andere beroepen in; die hebben soms nog wat minder praktijkervaring. In het begin waren het alleen jongens die al lange tijd in de bomenbranche werkten. In ons vakgebied komen er nieuwe inzichten, bijvoorbeeld over standplaatsverbetering, nieuwe ziekten en plagen. Het vak ontwikkelt zich door.'

De andere geëxamineerde is Erik Hogendoorn van Hogendoorn Boom Totaal. Zeven jaar geleden deed hij zelf nog examen en vlak daarna werd hij ETW'er. Voor het eerst is hij nu ook geëxamineerde en moet hij goed luisteren of het allemaal klopt wat de jongens zeggen. 'Nu gaat het wat

makkelijker, maar zeker de eerste twee dagen vond ik dat wel pittig.'

Bij het klimmen zag hij wel kwaliteitsverschil; er zijn jongens die veel klimmen en kandidaten die alleen maar 's winters klimmen. 'Voor jongens die altijd met een hoogwerker werken, is een klimexamen niet relevant. Zij worden op een andere dag met een hoogwerker geëxamineerd.'

Mondeling

Het examen bestaat uit de onderdelen sortimentskennis, klimmen en grondman (waarbij ze ook de knopen moeten laten zien die nodig zijn voor het klimwerk), begeleidingssnoei en boomveiligheidscontrole, en planten en verplanten. Hierna moeten de examenkandidaten op school het examendossier toelichten. Daaraan wordt het mondeling gekoppeld, zoals ze dat ook krijgen op het ETW-examen. Dat is een gesprek van twintig minuten tot een half uur.

'De sortimentskennis zit er dit jaar goed in', meent Geurts, 'hoewel ze weleens een enkeling missen. Je legt er wat makkelijke tussen, maar uiteraard ook moeilijke. Deze keer lagen er een zwarte noot en een *Zelkova*. Die bomen staan op de lijst, maar het zijn geen bomen die ze iedere dag tegenkomen. Voor deze toets probeer je toch een doorsnede van die lijst neer te leggen. Bij het ETW-examen liggen er vijftien takken; hier liggen er twintig, want ze moeten ze toch allemaal kennen. Op het schriftelijke onderdeel na is dit eigenlijk al een soort ETW-examen.'

Passie voor bomen

De 23-jarige Jan Bouwman, werkzaam bij Groenvoorziening A.J. van der Werf in Bedum, heeft eerder die ochtend al geklommen en dat

Rutger Elbrink tijdens het examenonderdeel Sortimentskennis.

ging prima. Ook heeft hij net de sortimentstoets achter de rug. Er zaten wel een paar lastige takken tussen van bomen die je niet dagelijks tegenkomt, vond hij, maar het ging verder wel goed. 'Ik krijg straks de resultaten al terug, dus dan weet ik precies hoe ik het heb gedaan; dat is wel fijn.'

De 20-jarige Pim Poldervaart, werkzaam bij Koerselman Boomverzorging in Laren, heeft zojuist ook geklommen en de sortimentskennistoets

Pim Poldervaart

gedaan. 'Klimmen ging wel wat gemakkelijker dan het sortiment; daar had ik nog wat moeite mee. Sommige bomen kom je in het bedrijfsleven niet vaak tegen; dan denk je: shit, wat is dit ook alweer? Maar voor de rest ging het wel.' Hij gaat, zoals de meesten van zijn klas, hierna ook op voor het ETW-examen. Sommigen wachten nog een jaar, omdat ze vinden dat ze nog niet op niveau zijn.

'Sommige jongens uit onze klas komen van een andere opleiding en komen voor het ETW. Dan is die twee jaar vaak net wat te kort, omdat ze de praktijkervaring missen. Zelf wist ik op de middelbare school al dat ik boomverzorger wilde worden. Ik heb een passie voor bomen.'

In het noorden minder boomzorgbedrijven

De 22-jarige Lars Krul heeft zijn eigen bedrijf: Groenservice Krul in Blijham, Oost-Groningen. Hij is nog maar een jaar voor zichzelf bezig, maar heeft het ontzettend druk. Hij heeft net geklommen en de toets sortimentskennis gedaan. Het mooiste aan dit vak is lekker buiten zijn, vindt hij, zeker met dit mooie weer. 'Wanneer ik de administratie moet doen, krijg ik last van mijn rug, maar als ik in bomen klim, heb ik nergens last van. Sortiment ging wel prima. Met sommige takken ga je de mist in omdat ze op elkaar lijken, maar dat kan gebeuren. Ik klim niet zo vaak in populieren, maar het ging op zich wel goed.'

Rutger Elbrink uit Vorden werkt net als Poldervaart bij Koerselman Boomverzorging. Hij heeft al klimmen gedaan en een simulatie VTA-controle. Hij is er wel positief over. 'Voor sortimentskennis had ik een 8 en ook bij VTA hebben ze gehoord wat ze moesten horen. Ik heb het idee dat ik er vrij goed doorheen kom. Ik hoop dat ik straks ook door het ETW-examen heen kom. Overheden willen ETW'ers, zeker op grote bestekken.' In de toekomst

wil hij waarschijnlijk ook zijn eigen bedrijf. 'In het noorden en westen van het land zitten minder ETW'ers. Hier in de omgeving zie ik veel boomzorgbedrijven, maar in het noorden is dat een stuk minder.'

Vaak niet de grootste praters

Boomverzorgers zijn praktisch ingestelde mensen en vaak niet de grootste praters. Tijdens het mondeling moeten ze daarom zelf zoveel mogelijk aan het woord zijn, stelt Geurts, want dan kunnen ze het gesprek zelf een beetje sturen. 'Als een examinator vindt dat hij genoeg heeft gehoord, grijpt hij wel in. Het is wel één van de competenties van een boomverzorger, met name een ETW'er, dat hij klanten ook uitleg en advies kan geven. De simulaties hier kunnen nog weleens uitlopen om te achterhalen wat een jongen weet. Soms moeten we het eruit trekken omdat iemand geen makkelijke prater is. Dan mag het van mij een half uur duren om te kunnen vaststellen dat de kennis wel aanwezig is, maar bij een ETW-examen hebben ze maar twintig minuten de tijd. In wezen zijn ze nu klaar met hun opleiding en merken ze vandaag wat goed ging en wat niet. Dan kunnen ze zich voor het ETW-examen nog een maand extra voorbereiden op wat niet zo lekker ging.'

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7650

Lars Krul